

Ida Zahariassen Sagberg

Ida Zahariassen Sagberg (født 1984) er fra Tromsø. Hun debuterte som forfatter i 2011 med novellesamlingen *Snart er det oss*.

Han sa han skulle komme

Klokka er godt over åtte nå og jeg merker at jeg begynner å bli irritert. Han skulle vært her for lenge siden, og jeg hater når folk sløser med tida mi. Samtidig kan jeg ikke gå. Han har jo betalt flybilletten min. Han sa han skulle komme. Så slår det meg at han kanskje er her allerede. Jeg har jo ikke sett ham på ti år. Jeg ser meg rundt i kafeen. Kan han ikke være hvem som helst, egentlig?

Ved nabobordet er en jentegjeng i ferd med å slå seg ned. De vrenger av seg de store boblejakkene, bestiller seg caffè latte ved disken og skraper med stolbeina mot parketten når de har fått det de vil ha. Hele tida prater de. Prater og ler. Da jeg bodde her, hadde man ikke caffè latte. Og etter han dro sin vei prata jeg knapt med mamma engang. Når jentene har satt seg, får jeg bedre oversikt over stedet, men jeg ser ingen som ligner på ham.

En fyr i dress har akkurat fått maten sin et par bord unna. Jeg legger merke til at han holder gaffelen feil, som om den er en hammer han holder opp-ned. Det ser kronglete ut. Jeg veit at jeg på et eller annet tidspunkt har lært å holde en gaffel, men jeg kan ikke huske det.

Når slutter det å være greit å fortelle et annet menneske sånne ting? Han er uansett for ung, og håret hans er lyst og krøllete. Bortsett fra meg er han den eneste som sitter her aleine. Jeg begynner å angre på at jeg kom.

Jeg forventa ikke å høre fra ham. Det begynner å bli fem år siden jeg bestemte meg for at han ikke fantes. Så effektivt hadde jeg isolert ham fra tankene mine at det var som å få mail fra det hinsidige. Først trodde jeg at jeg hadde fått e-post fra meg sjøl, men da jeg så nærmere på navnet var det nok til at musepekeren føyk mot det lille krysset i hjørnet og lukka innboksen. Jeg klappa laptopen sammen, reiste meg og gikk noen runder i leiligheta som et slags ritual. Av og til føler jeg at jeg mister grepet, men jeg er ikke som mamma. Jeg må hele tida fortelle meg sjøl at jeg ikke er som mamma. Jeg ofra ei halv flaske rødvin og en pakke potetgull før jeg mota meg til å åpne meldinga. Og nå sitter jeg her. På andre sida av landet.

Bare det å være her igjen er ubehagelig. Det virker så lite. Det er ikke sånn jeg huska det. Jeg har ikke savna det. Og jeg har bestemt meg for å ikke savne ham. Det var ikke det at vi krangla så mye, snarere tvert imot. Han var ikke som alle de andre. Venninnene mine var forelska i ham. Når vi var aleine fortalte han meg hemmeligheter. Jeg sa aldri noe. Det året

jeg blei seksten forsvant han. Nå har han bedt meg om å komme hjem igjen. Hjem dit ingenting skjedde hvis ikke han var her. Og så er han ikke her.

Klokka nærmer seg ni når tanken slår meg: Jeg har ingen returbillett. Han sa han ville se meg. Han sa han var lei for det. Han sa jeg kunne sove over hos ham. Han sa han hadde flytta tilbake nå. Jeg trodde på alt han sa. Om han ikke dukker opp, må jeg dra hjem til mamma. Hun veit ikke at jeg er her. Jeg holder meg fast i tekoppen. Hva skal jeg si til henne? Enn om hun ikke har plass? Enn om hun ikke er hjemme?

Jo, selvfølgelig er hun det. Hvor skulle hun ellers være? Når jeg snakker med henne på telefonen er alt løgn. Jeg forteller henne at det går bra på jobben. Hun forteller meg at hun har vært på syklubb. Jeg forteller henne at jeg holder på å lære meg spansk. Hun forteller meg at hun tenker på å reise til Gran Canaria. Det er alltid hun som ringer meg, men vi snakker ikke om at hun er redd for å ta telefonen. Jeg forteller henne aldri hva jeg gjør på jobb, og hun spør aldri. Vi snakker ikke om virkeligheta. Og vi snakker aldri om ham. Stemmen min er nok til at hun husker at han er borte, men hun ringer meg fortsatt hver mandag etter Dagsrevyen.

Tekoppen min er tom nå. Jeg tar fram tegneblokka mi og lager ei lita skisse. Han var enogtyve sist jeg så ham. Blyantpenna skraper over det grove papiret som en negl over tørr hud. Han lot meg alltid få vite hva han tenkte. Det var oss to mot verden, oss to mot mamma. Mot henne og for henne. Vi hadde de samme øya, han og jeg, det samme håret, men han kom først og dro først og mamma så bare ham. Hun skjerp seg de gangene han var hjemme, men besøkene blei sjeldnere og sjeldnere.

Til å begynne med flytta han til tante Karin, men etter hvert havna han på folkehøyskole, universitet, backpacking. Han skreiv meg lange brev, helt til han dro til sjøs det året jeg var seksten. Ofte fortalte jeg meg sjøl at han var død, at han hadde falt overbord, blitt overfalt av pirater, at skipet hadde gått på grunn. Mamma blei dårligere, og hver gang hun så meg så hun at han ikke var her lenger. Nå ser jeg ned på tegninga av ham og angrer på at jeg lot ham få bli levende igjen.

Han sa han skulle komme, men nå stenger de kafeen. Jeg reiser meg motvillig og går ut på gata. Det blåser litt, og jeg drar glidelåsen på jakka helt opp til haka for å sperre vinden ute, men det hjelper ikke. Det er seint, klokka er ti om kvelden, og jeg har ikke annet å gjøre enn å gå hjem. Hjem til mamma. Jeg blir stående på trappa ei stund før jeg ringer på, sjøl om jeg fryser, men til slutt må jeg trykke på knappen. Jeg kan høre fottrinn der inne, og ser bevegelse gjennom vinduet i ytterdøra, men hun åpner ikke, så jeg setter meg på huk foran brevsprekka, og snakker inn gjennom den:

«Mamma, er du der? Det er Trine.»

Stillhet.

«Det er bare meg.»

Stillhet.

«Jeg veit at jeg ikke sa fra at jeg skulle komme. Det blei litt på impuls. Kan du åpne døra?»

Stillhet.

«Mamma, kan du være så snill å åpne? Jeg er helt aleine her ute. Det er bare meg.» Nå rasler det der inne, og jeg hører at hun har begynt å åpne sikkerhetslåsene. Døra glir opp, på gløtt, og hun ser ut, forsikrer seg om at det er meg. Om at jeg er aleine. Så får jeg komme inn.

Alt er ryddig og ordentlig, nesten støvfritt. Vi sitter på kjøkkenet, på hver vår side av bordet. Hun har lagd te og satt fram sukker, sitron, suketter, honning og melk. På kjøleskapet henger et postkort fra Gran Canaria, med palmer og sandstrender. Hun sier at jeg har forandra meg, og jeg sier ingenting. Hun sier at hun får hjelp nå, de kommer to ganger i uka og handler for henne. Åpenheta overrasker meg. Vi snakker aldri om angsten. Hun sier det er godt å se meg. Jeg spør henne hvem postkortet er fra, og hun sier det er fra ham. «Han sa du skulle komme», sier hun. «Han sa du skulle komme hjem.»

Fra *Snart er det oss*, 2011

Spørsmål

1. Hva er «gåten» i denne novellen? Hvorfor vil ikke forfatteren røpe hvem «han» er?
2. Beskriv forholdet mellom Trine, mora og «han». Hvorfor tror du Trine ikke har noe kontakt med dem lenger? Vis til steder i teksten.
3. Postkortet fra Gran Canaria har en viktig funksjon i teksten. Hvordan?
4. Hva slags spenning skaper tittelen på novellen? Og hvordan tolker du de to avsluttende setningene?
5. Hva slags tema(er) behandler novellen? Finnes det trekk ved den som gjør den typisk for vår samtid?

Skriveoppgave

Skriv novellen fra moras synsvinkel. Hva slags prosess går *hun* igjennom? Få fram følelsene, men pass på at det ikke blir for tåredryppende.

Planlegg teksten: avgrens til en konkret situasjon, tenk ut en spenningskurve og et vendepunkt. Bruk dialog og sansning som virkemidler.